

PM Rotel IV (Dnr KS 2025/834)

Laglighetsprövning enligt kommunallagen av kommunfullmäktiges beslut den 26 maj 2025 § 17 - Förslag till avgift enligt alkohollagen samt försäljningstider för gårdsförsäljning

Yttrande till förvaltningsrätten, mål nr 10986-25
Svarstid den 21 augusti 2025

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämnas yttrande i mål nr 10986-25 enligt stadsledningskontorets förslag, bilaga till promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Stockholms kommunfullmäktige beslutade den 26 maj 2025, § 17, i ärendet Avgift enligt alkohollagen samt försäljningstider för gårdsförsäljning (dnr KS 2025/602) om avgifter för ansökan om tillstånd och tillsyn för gårdsförsäljning samt att gårdsförsäljningstillstånd kan beviljas med försäljningstider helgfria vardagar mellan klockan 10:00-20:00 samt helgfria lördagar mellan klockan 10:00-15:00.

Beslutet i § 17 punkt 4 avseende försäljningstiderna har överklagats.

Staden har av förvaltningsrätten förelagts att yttra sig över överklagandena.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att som svar på överklagandena överlämna av stadsledningskontorets juridiska avdelning upprättat förslag till yttrande.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag delar stadsledningskontorets bedömning och hänvisar till det förslag till yttrande som stadsledningskontorets juridiska avdelning upprättat.

Stockholm den 13 augusti 2025

Alexander Ojanne

Bilaga

Bilaga - Juridiska avdelningens förslag till yttrande (Innehåller personuppgifter),
dnr KS 2025/834-7.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Liberalerna delar Visitas tolkning att stadens beslut om att begränsa öppettiderna för gårdsförsäljning till vardagar kl. 10–20 och lördagar kl. 10–15 riskerar att strida mot alkohollagens intention om individuell prövning i varje enskilt ärende. Lagen anger att kommunen ska fastställa tiderna men endast efter att särskilt ha beaktat ordning, nykterhet och hälsorisker vid varje ansökan.

Eftersom försäljning endast får ske i samband med ett kostnadsbelagt arrangemang med tydlig anknytning till drycken, exempelvis provning eller middag, bör öppettiderna spegla när sådana arrangemang faktiskt äger rum – ofta under kvällar och helger. För att reformen ska kunna fungera och utvärderas på ett rättvisande sätt bör staden därför tillämpa de mest generösa tider som lagen tillåter.

Liberalerna anser även att staden, i dialog med statliga aktörer, bör verka för att möjliggöra försäljningstider upp till kl. 23.00. Den befintliga kontrollmekanismen innebär att riskerna för överkonsumtion är mycket begränsade, och längre öppettider kan stärka besöksnäringen utan att stå i konflikt med folkhälsomålen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Paccamonti (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi delar Visitas tolkning att stadens beslut om att begränsa öppettiderna för gårdsförsäljning till vardagar kl. 10-20 och lördagar kl. 10-15 riskerar att strida mot alkohollagens intention om individuell prövning i varje enskilt ärende. Vi har länge kritiserat majoritetens ovilja att låta besöksnäringen blomma ut i staden. I samband med att de nya riktlinjerna för gårdsförsäljning antogs, valde Kristdemokraterna att skicka in en ansökan om laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut. Vi menar att beslut om serveringstillstånd, med avseende på öppettider, ska ta hänsyn till vilken aktör som söker – i linje med övrig handläggning på området. Det är vår

uppfattning att kommunen inte har befogenheterna att fatta beslut om generella inskränkningar utan måste pröva varje ansökan individuellt och genom att ta hänsyn till varje aktörs specifika omständigheter.

Vi inväntar nu utfallet av laglighetsprövningen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets särskilda uttalande.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 26 maj 2025, § 17, enligt följande:

1. Avgifter för ansökan om tillstånd och tillsyn enligt a – c nedan godkänns enligt följande:
 - a) ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning, avgift 10 000 kr
 - b) ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning befintlig tillståndshavare av serveringstillstånd, avgift 5 000 kr
 - c) tillsynsavgift, föreslagen avgift 6 000 kr
2. Avgifterna för ansökan om tillstånd enligt punkt 1a – 1b ovan gäller från den 1 juni 2025.
3. Avgifterna för tillsyn enligt punkt 1c ovan gäller från den 1 januari 2026.
4. Gårdsförsäljningstillstånd kan beviljas med försäljningstider helgfria vardagar mellan klockan 10:00 – 20:00 samt helgfria lördagar mellan klockan 10:00 – 15:00.
5. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet har därefter överklagats. Klagandena har yrkat att beslutet i § 17 punkt 4 ska upphävas och till grund för sina yrkanden anfört att beslutet strider mot 5a kap. 14 § alkohollagen (2010:1622).

Förvaltningsrätten har förelagt staden att inkomma med yttrande över överklagandena. För yttrande över överklagandet av kommunfullmäktiges beslut krävs kommunstyrelsens ställningstagande i ärendet. Anstånd med att inkomma med yttrande har därför begärts och beviljats till den 21 augusti 2025.

Staden bestrider klagandenas yrkande enligt bilaga och bemöter vad klagandena anfört till stöd för överklagandena.

Remissammanställningen

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 juli 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att som svar på överklagandena överlämna av stadsledningskontorets juridiska avdelning upprättat förslag till yttrande, bilaga 1, samt att kommunstyrelsen förklarar protokollet i detta ärende omedelbart justerat.